

ÖĞRENME STİLLERİ

REHBERLİK BÜLTENİ

EKİM

Eğitimciler ve aileleri aynı ölçüde ilgilendiren bir konu, öğrencilerin öğrenme konusunda sergiledikleri farklılıklardır. Örnek verecek olursak; **bazı öğrenciler belli konuları kolayca öğrenirken bazıları daha zor öğrenir, bazı öğrenciler belli yetenekleri iyi öğrenirken bazılarının belli bir düzeyin üstüne çıkamadığı gözlenir. Bütün öğrenciler aynı anda öğretilen yetenek ya da bilgiyi aynı oranda veya aynı hızda öğrenemez.** Her öğrenci farklı öğrenme şekilleri sergiler. Böyle bir farklılaşmanın oluşması çok doğaldır, çünkü her öğrencinin kendine özgü yapısı, yetenekleri, ilgi alanları, karakter özellikleri, alışkanlıkları, hayata bakış açıları ve bilgiyi işleyiş tarzı vardır. Bu farklılıklar öğrencilerin öğrenme süreçlerini doğrudan etkiler. Bir öğrencinin bir bilgiyi ya da yeteneği çok iyi bir şekilde öğrenebilmesi için öncelikle o bilgiyi ya da yeteneği öğrenmek istemesi gerekmektedir. Bu olgu, öğrencilerin öğrenme sürecinde yaşadıkları farklılaşmayı doğrudan etkilemektedir. Bu farklılaşma öğrencilerin öğrenme süreçleri sonunda, öğrenme çıktılarını da etkiler. Öğrenme çıktısının sonunda öğrenci verilen bilginin kendine ilginç gelen, işine yarayan, sevdiği, hoşuna giden kısmını alacak ve kullanacaktır. Eğitimde bilgilerin verilmiş amacı; bilginin gerçek hayatla ilişkisini kurabilmek ve gerçek hayatta kullanılmalarını sağlamak olduğunu göz önünde bulundurursak, öğrenci yeni bilgiyi gerçek hayatta doğrudan kendine uyan ve istediği şekilde kullanacaktır. Bu farklılaşma bir insanın eğitim hayatını bu kadar önemli ölçüde etkileyebiliyorsa, mutlaka aynı ölçüde dikkate alınmalı ve eğitim ortamlarında uygulanabilmelidir. **Bu farklılaşmayı yaratan kişisel özellikler nasıl bir insanın giyinme, yemek yeme, yaşama, araba sürme vs. gibi stillerini oluşturuyorsa aynı şekilde Öğrenme Stillerini de oluşturur.**

ÖĞRENME STİLİ NEDİR ?

Öğrenme stili(tarzi); **öğrenirken ve başkaları ile iletişimde bulunurken insanlar arasındaki benzerliklerin yanında, insanın kendine özgülüğünü de gösterir.** Öğrenme stili; öğrencinin öğrenmeye hazırlanma, öğrenme ve hatırlama aşamalarında diğerlerinden farklı yollar kullanmasıdır.

Öğrenme stillerini belirlemek için (Guild ve Garger-1956) beş yol öneriliyor:

Kendini rapor eden envanterler, testler, yapısal mülakatlar, öğrencileri öğrenirken gözlemlenme ve öğrenciler tarafından üretilen ürünleri değerlendirerek belirleme.

ÖĞRENCİNİN, ÖĞRENME STILLERİNİ BELİRLEYEN ÖĞELERİ 6 TEMEL KATEGORİDE DERLENMEKTEDİR.

Mizaç	Tarz
Dünyaya bakış açımız, felsefemiz, doğuştan var olan, geliştirilebilen ve değiştirilemeyen özelliklerdir. Öğrenme stillerini etkileyen	Her bireyin kendine özgü hareket etme, yaşama, düşünme ve öğrenme tarzı vardır. Bu tarz bileşiminin içerdiği özellikler bireylerin
öğelerin büyük çoğunluğu mizacımızdan etkilenmektedir. Mizaç kısaca, insanların bir çalışma, iletişim kurma ve öğrenme yoludur. Mizaç insanların öğrenmelerinden çok davranışlarını etkiler. Her tavrın kendine özgü yapısı ve hareketleri vardır. İşte bu kişiselleşmeden yola çıkarak genel bir öğrenme stili profili oluşturmak mümkündür.	öğrenme işlevlerinde çok önemli bir yere sahiptirler. Tarzlar hakkında genel bir yanlışlık, tarz bileşenlerinin öğrenme stilleri ile tam olarak örtüşüğünün düşünülmesidir. Aslında bir insanın 'tarzı' öğrenme stilleri bileşkesinin sadece bir parçasıdır.
İlgi Alanları	Yetenekler
Bireyin özellikle ilgi duyduğu ve yaparken zevk aldığı alanlardır. İlgi alanlarına ilişkin yaygın bir kanı, bireyin ilgi alanlarının sahip olduğu yetenekler doğrultusunda gelişeceğidir. Bu kanı tam olarak doğru değildir. Birey doğal yetenekleri dışında da bazı alanlara ilgi duyabilmektedir.	Bireyin doğuştan sahip olduğu, bir şeyleri yapabilme yetileridir. İnsanın sahip olabileceği tüm yetenekler on iki çeşit olarak tanımlanmakta ve her bireyin kendine özgü ilave yetenekleri olabilmektedir. Yeteneklere özgü öğrenme ortamları ve etkinlikleri hazırlayabilmek, yetenekleri geliştiricidir.
Çevre	Zaman
Bu bölümde çocuğun oyun oynadığı ya da ev içerisinde her hangi bir iş yaparken bulunduğu ortamın belirlenmesi sağlanmaktadır. Bu bölüm en çok öğretim, etkinlik veya çalışma ortamı oluşturulmasında yararlı olmaktadır.	Bireyin gün içerisinde çeşitli zaman dilimlerine göre gösterdiği davranışların belirlendiği bölümdür. Buna bağlı olarak çocuğunuzun en verimli zamanlarında çalışması çalıştığı konuları daha iyi öğrenmesini sağlayabilmektedir.

Öğrenme stilleri bakımından insanları görsel, işitsel, dokunsal olarak üç grupta toplayan çok sayıda çalışma bulunmaktadır.

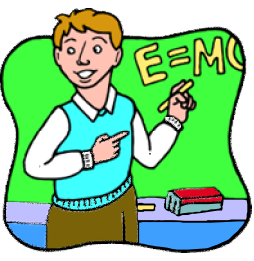
Bu çalışmalardan birini yapan Grinder'e göre her 30 kişiden 22'si (%73) bu üç özelliğin ikisine, bazen de üçüne sahiptir.

Görüldüğü gibi, her insan bunlardan biri ağırlıklı olmak üzere, ikisine, üçüne farklı derecelerde sahip olabilir.

Bir insanın ağırlıklı olarak, işitsel(İ) öğrenme stiline sahip olduğunu kabul edersek, aynı kişi farklı derecelerde de olsa görsel (G) ve dokunsal (D) olabilmektedir.

Nitekim insanların çoğunluğunun birden fazla öğrenme stiline sahip olduğu söylenebilir. Öğrenme stillerinden yalnız birine (görsel, işitsel, dokunsal) sahip olanların, genel nüfus içinde çok az olduğu varsayılmaktadır. Kuşkusuz, her sınıfta yalnız bir öğrenme stiline sahip bir ya da iki öğrenci olabilir. Bunlar içinde en fazla dokunsallar problem olarak görülmekte evde ailelerini, okulda öğretmenlerini üzmektedirler.

Bireyin bebeklik, çocukluk, öğrencilik, yetişkinlik dönemlerindeki davranışlarının gözlenmesiyle, öğrenme stilinin göstergesi olabilecek ipuçları bulunabilir. Bireyin her gelişim döneminde öğrenme stili bakımından güçlü ve zayıf olduğu yönler görülmektedir. Burada fazla ayrıntıya girmeden öncelikle siz anne-babaları genel olarak bilgilendirmek amaçlanmaktadır. Bu bağlamda öğrenme stilleri, aşağıda kısaca açıklanmıştır.

Görseller:

-Özel yaşamlarında genellikle düzenli ve titizdirler. -Karışıklık ve dağınıklıktan rahatsız olurlar.- Önce çalışma ortamlarını kendilerine göre düzenlerler, sonra çalışmaya başlarlar. - Çalışma masalarındaki araç ve gereçler için (kalem, silgi, kalemıraş, makas, zımba vb.) sabit yerler belirlerler ve onları hep aynı yerde tutarlar. Çalışma odaları, okuldaki dolapları, çantaları hep düzenlidir. Yazmayı pek sevmeseler de defterlerinin köşeleri kıvrılmasını diye gerekli önlemleri almışlardır. Bu nedenle ana-baba ve öğretmen tarafından takdir edilirler. Görseller, öğretmenin ya da bir öğrencinin konuyu sunması/ anlatması olan düz anlatım yönteminin uygulanması durumunda, çabuk sıkılırlar ve dersten yeterince yararlanamazlar. Bunlar, derste işlenen konuyla ilgili öğrendiklerini gözlerinin önüne getirerek hatırlamaya çalışırlar. O nedenle öğretmenler, her öğrencinin değişik oranlarda da olsa görsel öğrenme stiline sahip olduğunu düşünerek ve konuyla ilişkisini çok iyi kurarak harita, şema, grafik, resim, fotoğraf, katalog vb. görsel araçlar kullanmalıdır.

İşitseller:

-Ses ve müziğe karşı daha duyarlıdır. -Küçük yaşlarda kendi kendilerine konuşurlar; sohbet etmeyi, birileriyle beraber çalışmayı severler. Konuşma ve dinleme becerileri gelişmiştir. Çoğunlukla ahenkli ve güzel konuşurlar. Özellikle İlköğretimin ilk sınıflarında kendi kendilerine konuştukları için, öğretmeni pek dikkatle dinleyemezler. İşittiklerini daha iyi anlamalarına rağmen bu özellikleri nedeniyle öğrenme oranları azalır. Sessiz okuma çalışmalarından pek yararlanamazlar; o nedenle, kendilerinin duyabileceği bir sesle okumalarına izin verilmesi gerekir. Konuşarak, tartışarak ve başkalarının sözlü sunularını dinleyerek daha iyi öğrenirler. Dinlemenin yanında konuşma fırsatı da verildiği için, derslerde grup çalışması gerektiren yöntem ve teknikler uygulandığında pek mutlu olurlar. Dil ve yabancı dil derslerinde daha başarılıdır.

Dokunsallar:

-Bunlar oldukça hareketli, adeta sınıftaki yerlerinde duramayan çocuklardır. Hareket etmek için, kapıyı kapama, pencereyi açma, tebeşir getirme, tahtayı temizleme gibi görevleri hep kendileri yapmak isterler. Uzun süre yerlerinde oturup dinlemeye/çalışmaya zorlanırlarsa hem dersten bir şey anlamazlar, hem de disiplin problemleri ortaya çıkabilir. Geleneksel öğretim anlayışı gereği Düz anlatım ve yazı tahtasının kullanımına dayalı geleneksel eğitim uygulamalarından en az yararlananlar onlardır. Bu nedenle, haylaz, tembel, geri zekalı, ve istenmeyen öğrenci/arkadaş olarak damgalanabilirler.

"Derslerin düz anlatım yöntemiyle işlenmesi veya bununla birlikte göze hitap eden araç gereçlerin kullanılması dokunsal öğrencinin öğrenmesine yeterince katkı sağlamaz. Bir başka ifadeyle, anlatımla birlikte harita, şema, grafik, resim, fotoğraf, katalog gibi görsel araçlar kullanılarak derse renk ve canlılık katılması onların öğrenmesini beklenen ölçüde etkilemez. Kalıcı bir öğrenme için, ellerini kullanabilecekleri öğrenme ortamına ihtiyaçları vardır. Dokunsallar, derslik yerine laboratuvar, okul bahçesi, uygulama alanı gibi ortamlarda yaparak yaşayarak daha iyi öğrenirler.

YAPILMASI GEREKENLER:

Öğrenme stillerinin bilinmesi, evde ve okulda çocuğa nasıl davranmamız gerektiğine ilişkin önemli ipuçları verir.

Ana-babalar ve öğretmenler çocukları gözlemeli, hatta öğretmenler yalnız gözlem yapmakla yetinmemeli “öğrenme stillerini belirleme listesi” kullanarak öğrencilerinin öğrenme stillerini daha nesnel olarak belirlemelidirler.

Kuşkusuz, her insanın görsel, işitsel, dokunsal öğrenme stillerinden sadece birine sahip olması gerekmez. Çoğunlukla biri ağırlıklı olmak üzere, ikisine ya da üçüne sahip olunabilir.

Yalnız görsel(YG), yalnız işitsel(Yİ), yalnız dokunsal (YD) öğrenme stiline sahip bir öğrenci ve ailesi geleneksel eğitim (ülkemizde olduğu gibi öğretmen merkezli ve ezber ağırlıklı öğretme/öğrenme) anlayışının hakim olduğu okullarda önemli sorunlarla karşılaşabilir.

Çünkü geleneksel eğitimde öğretmen aktif, öğrenciler pasiftir. Böyle bir ortamda, YD öğrenciler hareketlilikleri nedeniyle arkadaşlarını rahatsız eder ve sınıfın düzenini bozarlar. Yİ öğrenciler sessiz okuma yaptırıldığında sıkıntıya düşebilirler. YG öğrenciler ise, diğer iki gruptakiler kadar sıkıntı çekmezler.

Her öğrenme stilindeki öğrencilerin de dersten yararlanabilmesi için, okullarda öğrencinin aktif, öğretmenin rehber olduğu, öğrenci merkezli eğitim uygulamalarının olması...

Bir öğrencinin öğrenme stilini belirleyerek gerekli düzenlemeleri yapmak öğrenci başarısını arttırır.

Gerekli düzenlemelerin başında her öğrenme stiline uygun öğretim malzemesi ve öğretim stratejisi hazırlamak gelir.

Her öğrencinin en iyi öğrendiği yol, onun öğrenme stilidir. Bir öğrencinin algılamasını, çevredeki diğer insanlarla ilişkilerini ve öğrenme çevresindeki davranışlarına etki eden bilişsel, duyuşsal ve fizyolojik yapısı, onun öğrenme stilini belirler.

İyi veya kötü öğrenme stili yoktur. Önemli olan her öğrenciye en uygun şekilde öğreneceği stille öğretmektir.

İnsanların farklı öğrenme ve farklı bilgi işleme sistemlerine sahip olduğunu, dolayısıyla farklı öğrenme stillerine sahip olduğunu belirtiyor. Öğretmen, karşısındaki öğrencilerin farklı öğrenme stillerine sahip olduğunu bilecek, hatta hangi öğrencinin hangi stille daha iyi öğrendiğini bilecek ve ona göre ders sunumu yapacak.

Öğrenme stili olarak görülmeyen ama öğretmenlerin hemen dikkat edecekleri bazı hususlar vardır.

İnsanlar genellikle dört yoldan bilgi edinirler:

1. Görsel: Görerek ve okuyarak öğrenmeyi tercih edenler. Kendi kendine okuyarak öğrenirler, renkli temsil, grafik ve haritaları tercih ederler;

2. İşitsel: İşiterek, dinleyerek ve tartışarak öğrenmeyi tercih ederler;

3. Kinestetik: Bazılarının aklında hareket enerjisi daha iyi kalır. Bunlar öğrenecekleri şeylerle fiziksel temas kurarak, yaparak öğrenirler; Tactil, kişinin el ile duyumsamasına dayanır. Kinestetik gezme, pantomim, dramatize etme vs yi kapsar.

4. Sosyal: Bazı öğrenciler de başkalarıyla sosyal etkileşim (interaksiyon) halinde daha iyi öğrenir.

Öğrencilerin bu dört tip öğrenmeden hangisine yatkın olduğu (bilgi alma ve işleme yönünden) tespit edilirse, ona göre öğretim materyali hazırlanabilir.

Görsel Öğrenciler (Gördüğüne İnananlar - The Seeing-Is-Believing Student)	
Doğal olduğu yerler	Ayrıntıları ve renkleri hatırlar Okuma, yazma, kanıt okuma İnsanların yüzünü hatırlama (ama adlarını unutma) Yazılarda görülen isimleri hatırlama Zihinsel (görsel) imgeler yaratma
Problem çözme yolları	Talimatları okuma, problemleri listeleme Düşünceleri düzenlemede grafiksel malzeme hazırlama Akış kartları kullanma Kağıt üzerinde grafiksel çalışmaları görme ve akıl gözünde canlandırma
Değerleme Ve Test Etme İhtiyacı	Görsel/yazılı testler Araştırma raporları Yazılı raporlar Grafiksel gösterimler
En İyi Öğrenme Yolları	Not alma, liste yapma Öğrenilecek bilgileri okuma Kitaplar, video filmleri, filmler ve basılı malzemelerle öğrenme Bir gösteriyi izleme
Okuma/Çalışma Özellikleri	Eğlenme ve dinlenme için okuma Uzun süre çalışabilme Çalışma sırasında sessiz ortam Hızlı okuma Kelimelerin sesinden ziyade yazılı şeklini hatırlama
Okuldaki Güçlükleri	Ne yapılacağını görmeden hareket etme Gürültülü ve hareketli bir çevrede çalışma Ses akort etme Görsel resim ve malzeme olmadan dinleme Öğretmenin hoş olmayan görüntüsü ile ilgilenme Sıkıcı ve süslenmemiş sınıfta çalışma

İşitsel Öğrenciler. Konuşan, Dinleyen Öğrenci

Doğal olduğu yerler	Doğaçlama konuşma – ayaküstü düşünme Karşılaştığı insanların yüzlerini unutma ama adlarını hatırlama Kelimelerle ve dille çalışma Hafif sesli ortamlar
Problem çözme yolları	Lehte- aleyhte konuşma Bir olayı iki boyutlu düşünme
	Seçenekler hakkında konuşma Bir durumda ne yapılacağını o durumu yaşayanlara sorma Hedefi sözle ifade etme Sözlü tekrarlama
Değerleme ve test etme ihtiyacı	Yazılıdan ziyade sözlü Projelerini sözlü olarak sunma Proje olarak şiir okuma, şarkı söyleme Ne öğrendiğinin birileri tarafından sorulması
En iyi öğrenme yolları	Yüksek sesle konuşma Bir öğretmeni dinleme Küçük ve büyük grup tartışması yapma Çalışma yerinde fon olarak sözsüz müzik dinleme
Okuma/çalışma özellikleri	Diyalog ve oyunları (piyesleri) okuma Karşılaştırma için içten ve dıştan seslendirme Okurken, ne okuduğu hakkında kendi kendine ve başkalarına konuşma Yeni kelimeleri seslendirmede başarı
Okuldaki güçlükleri	Hızlı okuma; görsel öğrencilerden daha yavaş okuma Uzun sürede sessizce okuma Okuma yönlendirmeli; resimleri umursamama Okunması ve yazılması gereken zamana bağlı testler isteme Sessizleştirilmiş ortamda yaşama – konuşmayı beklememe - Anlamlı ayrıntıları görme

Dokunsal Öğrenciler. Hareket Halinde Olanlar	
Doğal olduğu yerler	Spor , dans Macera,yarışma Koşma,sıçrama,sürünme,yuvarlanma Büyük motor kaslarını çalıştırma hareketleri
Problem çözme yolları	Önce harekete geçme ,sonra sonuçları değerlendirme Problemlere fiziksel olarak yaklaşım Problemleri kişisel yada küçük grupla çözmeyi tercih etme Deneme yanılma,araştırmaya yönelik
Değerleme ve test etme ihtiyacı	Uygulamaya bağlı Projeye yönelik Öğrencinin öğrendiğinin gösterilmesi, Sergilenmesi Bir şeyin nasıl yapıldığının gösterilmesi tercih edilir
En iyi öğrenme yolları	Yaparak -yaşayarak Öğrenmede fiziksel hareket Bilgi edinmek için araştırma Küçük grup tartışmaları
Okuma/çalışma özellikleri	Hoşlanmaktan çok anlam ve bilgi için okur "Nasıl"ı sorgulayan, içinde hareket olan, bilgi veren kitapları okur Biraz hareket eder,biraz çalışır (kısa aralıklarla) Yere yatarak / yatarak çalışırlar
Okuldaki güçlükleri	İçsel özellikleri olumludur Sakin oturur Dört dakikadan fazla dinleyebilir Heceleme Gördüğü işittiği şeyleri söyler, Yapılan her şeyi hatırlar Fiziksel olmadan duyguları ifade eder Uzun süreli aktivitelere bağlı kalabilir

El ile öğrenenler. Duyarlı, hissedici, dokunmacı öğrenenler:	
Doğal Olduğu Yerler	Kişilerarası ilişki becerisi, insanların duygularına katılma Sözel olmayan iletişimi okuma İnce hareket, grafik, el sanatı, ince yazı, sanat yazısı faaliyeti Sıcak, soğuk, koku gibi çevre değişmelerini farketme
Problem Çözme Yolları	"Şayet şöyle olursa bu nasıl hissedilir" diye düşünme Sorun ve çözümü konusundaki hisleri paylaşmak için insanlarla konuşma Doğru olduğunu hissederse bir çözümü uygulama
Değerleme Ve Test Etme İhtiyacı	Testte yada yaptığı işlerde hazır ve rahat hissederse yapabilir Bireysel testte iyidir Güven ortamı yoksa test fobisi gelişebilir
En İyi Öğrenme Yolları	Öğretmeni sevme ve sayma Hoş, konforlu ve güvenli bir sınıf ve çevre iklimine sahip olma Eline aldığı şeylerle çalışmayı sevme Kendi hızı ile ilerleme Sınıfta aldığı notları evde yeniden yazma
Okuma/ Çalışma Özellikleri	Zevkle okuma ve ondan duygulanma İstediği şeyleri okuma ve okuyacağı şeyleri seçmeyi sevme Tarihi ve romantik roman ve hayat hikayelerini tercih etme Hoş ortamlarda daha iyi çalışma
Okuldaki Güçlükleri	Duygularının incindiğini öğrenme Öğretmenin yönlendirmesi ve onayı olmadan başarma Sıcak bir şekilde döşenmemiş sınıfta çalışma Kendisini sevmeyen insanlarla çalışma Eşyalara dokunma, hissetme, değiştirme ihtiyacı

Bir öğrencinin bu tiplerden hangisine girdiğine karar vermek için basit gözlemler yapılmalıdır: Öğrenci gün boyu şarkı söyleyerek dolaşıyor ise işitsel, öğrenci öğrendiği her şey hakkında sizinle konuşmak istiyorsa sosyal, parlak resimli kitaplar ilgisini çekiyorsa görsel, bütün bunların dışında çok hareketli bir çocuk ise kinestetik bir öğrenci olabilir.